

ÅRSREDOVISNING
Lantbrukarnas Regionförbund
i Värmland

2013

Bondeledaren har förordet:

Ett varierande och stabilt LRF-år

Växtodlingsåret 2013 var hyfsat med mycket lokala variationer. Under hösten så har det till och med gått att så höstsäd, något som inte gått så bra de sista två åren. Marknadsåret 2013 kan väl också anses som hyfsat med lokala variationer. Mjölkkpriset har äntligen börjat närma sig en acceptabel nivå men höjningar måste fortsätta samt hålla i sig lång tid för att våra mjölkföretag ska kunna återhämta sig från många tidigare år med pressad lönsamhet. Köttet är nu bekymmersamt med en seg höst med lång väntan på slakt och på grissidan kom aldrig den prisuppgång som brukar komma inför julen.

Vi inledde LRF året 2013 med att i olika forum, stämmor, debatter mm på olika sätt bestämt hävda att de gröna näringarna är lösningen på våra miljö- och klimatutmaningar och inte en del av problemet. Att man i många sammanhang kan hävda att våra rapande kor är den största klimatpåverkaren jämte utsläppen från trafiken visar hur snett det kan bli.

Det finns också många idéer om hur vi ska bruka våra skogar och den debatten lär fortgå även framåt. Att många enskilda skogsägares egen filosofi för hur skogen ska brukas är garantin för mångfald för framtiden, det är det få som förstår. En stor kraft har under året lagts från LRF på att driva frågan om familjeskogsbrukets fördelar, att få sköta skogen med frihet under ansvar.

Äganderätten måste försvaras ideligen. I avvägningen mellan bygdens och företagares möjlighet till utveckling, i motsats till från myndigheters och andra organisationers överdrivet bevarande samt av okunskap överdrivet miljöskyddande, så står LRF Värmland för utvecklingsperspektivet. Hur allemansrätten missbrukas fick vi ett skrämmande exempel på under ett besök i sjösystemen söder om Årjäng under hösten. Tusentals övernattande kanotturister ödelägger skog och mark inför uppgivna markägare. LRF Värmland kommer att arbeta vidare med den frågan under 2014.

En av de häftigaste satsningarna som gjorts under mina LRF-år är utan tvekan Så snackar vi Lantbruk! - ett UF företag som gick ut till alla femteklasser i Säffle kommun och berättar om vad som händer på en gård, hur djuren föds upp och vad vi gör av de produkter som tas fram på en gård med djur, växtodling och skog. Vi lyckades också få till en fortsättning under hösten och femteklasser i Karlstad och Kil har nu också fått denna grundkunskap av Elisabeth Hidén och Felicia Pettersson, för att som framtidens konsumenterna göra bra val i butiken för både sin egen hälsa och för miljön.

Under våren så lanserades också vår nya app "Våga fråga – få en Bonde på köpet!". Med din mobil kan du genom att scanna olika livsmedels streckkoder i affären få en tumme upp om den innehåller svenska råvaror, en tumme ned om det är oklart ursprung eller importerat. Med lyckat resultat har vi med hjälp av appen fått igång många spännande diskussioner under året då vi visat upp den på olika arrangemang som Lillerudsdagarna, Skördefesten på Värmlandsnäs, Smaka på Värmland i Mariebergsskogen mfl platser.

Mer och mer av LRF Värmlands arbete handlar om att vinna dagens generation i kunskap om vad äganderätten betyder för vår välfärd, vad de gröna näringarna kan göra för våra miljö- och klimatutmaningar samt berättar om hur vår mat blir till. Stabila och varierande frågor för oss att arbeta vidare med in i 2014.

Dag Rogne, ordförande LRF Värmland, 070-332 61 55, dag@rognes.se

Ett sammandrag ur LRF Värmlands verksamhet 2013

Medlemsavgifter från direktmedlemmarna till LRF inom LRF Värmlands område	Ca 7 miljoner kronor (exkl moms)
Medlemsantal	6 783 (+79 personer)
Ansluten åker	64 764 ha (- 3 098 ha) av totalt potentialen 107 421 ha åkermark ägd av fysisk person i Värmland
Ansluten skog	222 267 hektar (-1 758 ha) av potentialen 689 387 hektar privat enskild skogsmark i Värmland
Medlemsförmåner (4 % av medlemmarna i landet)	Bilar, efterhandsbonus: 450 000 kronor Övrigt ca 250 000 kronor (ej mätt)
Utbetalt på basliv- och basolycksfallsförsäkringar	1,7 miljoner kronor
Basliv- och olycksfallsförsäkringens marknadsvärde	Ca 2 miljoner kronor
Löpande medlemservice, samtalsstöd	Ca 20 ärenden per dag, ca 3 800 totalt under 2013
Förtroendemannadagar och kvällar (styrelsen)	450 dagar och 128 kvällar
Land lantbruks prenumerationsvärde	Ca 7,8 miljoner kronor (exkl. moms)
Genomförda Köksbordssamtal	130 företagare med familj, uppsökta 300
Arrenderådgivning fri, 30 minuter för ca 300 medlemmar a´ 800 kronor/h	120 000 kronor/år
Juridisk hjälp i intrångsärenden som lett till förbättrade avtal	Svårbedömt men ändå positivt värde
Medverkan i lokal/regional media	469 inslag, Retrievermätning (503 år 2012)

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Årsstämma

LRF Värmlands regionförbundsstämma 2013 hölls på hotell Selma Lagerlöf i Sunne den 20 mars. Huvudtalare var landshövding Kenneth Johansson.

Motioner

12 motioner hade inkommit från lokalavdelningarna. 4 motioner som gick vidare till riksförbundsstämman på Sångs-Säby 28 - 29 maj och dess resultat och aktuellt läge följer här:

En livsmedelsstrategi för Sverige. Riksförbundsstämman beslutade att med bifall till motionens intention uppdra åt riksförbundsstyrelsen att arbeta för att en nationell livsmedelsstrategi tas fram som innehåller mätbara tillväxtmål och som beaktar både produktion och konsumtion av livsmedel. Frågan om en nationell livsmedelsstrategi kommer att vara ett av de viktigaste budskapen till politikerna inför valet 2014. Frågan drivs också av LRF i konkurrenskraftsutredningen

Om vildsvinsförvaltning. Riksförbundsstämman beslutade att bifalla yrkandet som avser olika former av förbud mot utfodring av vildsvin eller andra begränsningar av viltutfodring genom att uppdra åt riksförbundsstyrelsen att arbeta för länsvisa, temporära och totala förbud mot utfodring av vilt i län där viltutfodring orsakar så stora problem att jord- och skogsbruk inte kan bedrivas utan allvarliga skador. LRFs förslag om länsvisa utfodringsförbud är skickat till regeringen och Jaktlagsutredningen. Regeringen beslöt tidigare lägga Jaktlagsutredningens deluppdrag om viltutfodring. Delbetänkandet kommer 1/7 2014. LRF deltar med expert i utredningen. Riksförbundsstyrelsen tog beslut om ny vildsvinspolicy i december 2013. Policyn är spridd via alla tillgängliga kanaler inom och utom LRF. Stämman beslutade däremot att avslå motionens yrkande om ersättning från samhället för viltskador och om inrättandet av viltskadefonder. Frågan om att på sikt omvandla älgförvaltningsområdena till viltförvaltningsområden kommer att tas upp i det nationella klövvilt-rådet på Naturvårdsverket. Första mötet i klövvilt-rådet har ännu inte hållits.

Förlust av jaktvärde vid rovdjursetablering. Riksförbundsstämman beslutade att bifalla motionen och uppdra åt riksförbundsstyrelsen att arbeta för att staten skall ersätta den förlust av jaktens värde som uppstår vid rovdjursetablering när staten förbjuder jakt på detta rovdjur. Arbetet är inte påbörjat.

Om regelförenklingar. Riksförbundsstämman beslutade att med bifall till motionens intentioner uppdra åt riksförbundsstyrelsen att fortsätta arbetet med regelförenkling och företagens rättssäkerhet. Arbetet drivs vidare, bland annat inom ramen för "Förenklingsresan" som Jordbruksverket och LRF genomfört under hösten/vintern 2013/14. Ett 10-tal gårds och företagsbesök har gjorts i hela landet och i mars 2014 kommer en åtgärds- och handlingsplan att presenteras för de förslag och synpunkter som kommer upp under resans gång.

Utmärkelser

Bernhard Ekströmstipendiet tilldelades Elsa Lund Magnussen, Karlstad

Bakgrund till stipendiet: Bernhard Ekström-fonden tillkom genom ett beslut av RLFs förtroenderåd 1949. Förtroenderådet ville genom en insamling av medel till fonden hedra LRF:s förbundsordförande Bernhard Ekström vid hans 60-årsdag. Stadgar utformades för användning av fondmedlen och målsättningen är att dela ut stipendium för förkovran i lantbruk/lanthushåll och lantbrukets organisationer för aktiva kvinnor inom lantbruket. Stipendierna utdelas i form av en utbildning.

Årets Lokalavdelning i Värmland 2013 blev LRF Ungdomen. Motivering: ”I Värmland finns många duktiga entreprenörer som vill satsa i de gröna näringarna. Då behövs det en organisation som kan ge en röst åt de unga företagarnas behov och önskemål. De unga bondeledarnas engagemang är också avgörande för att folkrörelsen LRF ska utvecklas. I tider då kurvorna inte alltid pekar åt rätt blir dessa uppdrag extra utmanande, men LRF Ungdomen är en kraft att räkna med för att skapa en företagsam, värmländsk landsbygd.”

Stipendium ur Ingrid o Gustaf Linders Minnesfond tilldelades Gunnar Nilsson, Kil

Minnesfonden instiftades av Åke Linder efter föräldrarna Ingrid och Gustaf. Utdelningen går till personer som stått för goda insatser inom fyra områden: Nordsvenska hästen eller travverksamheten, Nötkreatursavel, Lantbrukets ekonomiska utveckling, samt till någon som allmänt uppvisat duglighet inom lantbruket. Motivering: ”Gunnar Nilsson tilldelas stipendiet för sina uppskattade insatser som rådgivare på länsstyrelsen i Värmland. Han är en erfaren och kunnig person som har förmågan att kombinera myndighetsrollen, med att ha en lyssnande och rådgivande funktion. Eftersom han har en egen bakgrund i lantbruket har han också en större förståelse för böndernas praktiska verklighet och det är en egenskap som gör honom till en respekterad person bland länets lantbrukare.”

Silvernål tilldelades Andreas Larsson, Torsby, Marie Kraft, Väse och Kjell Olsson, Karlanda.

Silvernålen är regionförbundets högsta utmärkelse för ett gott arbete i LRF-organisationen. Stämman antog enhälligt ett uttalande med rubriken: Samhället måste börja ersätta oss privata markägare för det intrång de stora rovdjuren medför i vår verksamhet.

Regionstyrelsen

Styrelsen för LRF Värmland, som sedan stämman den 20 mars utgörs av nio stämموvalda ledamöter, har under det gångna verksamhetsåret sammanträtt sju gånger.

Styrelsen har utgjorts av:

Dag Rogne, Säffle, ordförande

Karl-Axel Ström, Borgvik, vice ordförande

Kristina Ahlstedt Karlsson, Kil

Erik Forsberg, Kil

Elsa Lund Magnussen, Karlstad

Catarina Nilsson, Säffle

Britt-Marie Nordquist, Ekshärad

Patrik Ohlsson, Kil

Johan Rydberg, Väse

Revisorer

Ordinarie revisorer har varit Christina Bondesson, Vålberg och Torbjörn Andersson, Årjäng.

Revisorssuppleanter har varit Henrik Lander, Molkom och Stig Carlsson, Väse.

Medlemsantal

Antalet medlemmar 2013-12-31 var 6 783, 79 fler än vid förra årsskiftet. LRF Värmland ökade därmed för sjuttonde året i rad! LRF Värmland står fortsatt starkt i vår roll som företrädare för jord- och skogsbruket och landsbygden i länet.

Fortsatt hög lokal aktivitetsnivå

Under 2013 kan vi räkna in 82 avdelningsaktiviteter som LRF främst stött med kallelsehjälp, jämfört med 88 aktiviteter 2012.

I kommungruppen finns en stor källa till medlemsnytta i framtiden. Lokal påverkan för den gröna näringens förutsättningar, oavsett tillsynsavgifter, biobränslen i kommunens pannor, vattenskyddsområden, vattendirektivet eller logisk mat i skolan, är centrala uppgifter för LRF.

Regionstyrelsen har under året stöttat med processledning för att målsätta verksamheten i Torsby och Karlstad kommungrupper.

LRF Värmlands verksamhet tar fasta på det läge där våra medlemmar finns i dag. Vi arbetar med målsättningen att uppmuntra och skapa goda möjligheter att i Värmland utveckla livskraftiga och lönsamma företag med bas i jord, skog och vatten. Det handlar om såväl traditionell produktion som nyföretagande. Det är medlemmen/företagaren som är vår utgångspunkt och det är resultatet av de många beslut våra medlemmar och deras familjer fortlöpande fattar som kommer att forma framtiden för vår näring.

Medarbetare

Sedan 2008 är personalen gemensam för LRF i Västra Sverige; Värmland och Västra Götaland enligt en överenskommelse mellan regionstyrelserna.

Personalen har under 2013 bestått av:

Oscar Abrahamsson, företagsutvecklare, LEAN Lantbruk m m, utlånad på 50 % till riksförbundet för att bygga ett nytt medlemsregister

Yvonne Andersén, kommunikatör, hemsidor, medlemsrekrytering

Håkan Bergehall, företagarcoach, köksbordssamtal

Mats Bergling, företagarcoach, köksbordssamtal, projektledare Nya Perspektiv

Lotta Bäckberg, kommunikatör, opinions- och konsumtionspåverkande kommunikation och lantbrukets arbetsmiljö

Sigrid "Sissi" Fredberger, verksamhetsutvecklare, vattenfrågor, ekonomi och LRF Ungdomen

Erika Ekesbo Andrén, företagarcoach, köksbordssamtal och projektledare Aktiva Unga

Clarie Emilsson, företagarcoach, köksbordssamtal, gårdsvårdar Värmland. På F-skattunder 2013

Maria Eriksson, företagarcoach, köksbordssamtal

Erik Evestam, verksamhetsutvecklare, Gröna sidan, infrastruktur, vindkraft, politiska spelregler
Anna-Lena Holm, samordnare, support till regionstyrelserna, nyhetsbrev
Clara Hyltbäck, verksamhetsutvecklare, näringarnas politiska spelregler, regionala villkor för företagandet, föräldraledig till januari 2015
Christer Jansson, verksamhetsutvecklare, vattenfrågor
Birgit Jönsson, verksamhetsutvecklare, äganderätt, elledningsfrågor, nationella och regionala villkor för företagandet
Anette Karlsson, företagarcouch, köksbordssamtal
Janne Landström, stf regionchef, jordbrukspolitik landsbygdsprogrammet, nationella och regionala villkor för företagandet och företagsutveckling, förtroendevaldas utbildning
Robert Larsson, regionchef, samordning, personal, förtroendevalda, ekonomi
Eleonore Marcusson, verksamhetsutvecklare, naturvård, vatten och viltfrågor
Berit Stridh, kommunikatör, debattsamordnare, Gröna sidan
Petra Wirtberg, företagarcouch, köksbordssamtal

Företagarutveckling

För LRF Värmland är det avgörande att den enskilde medlemmen upplever att LRF:s serviceutbud är personligt anpassat och stödjer dennes lönsamhet och utveckling.

Vi hoppas och tror att LRF Värmland under det här året upplevs av många fler som en organisation som vill lyssna och vara en bra samtalspartner för dina tankar om din och ditt företags utveckling.

Den uppsökande verksamheten riktad mot företagande har fortgått under 2013. Syftet med samtalen har varit att få företagaren att stanna upp och titta på de strategier och mål som ofta drunknar i vardagens alla göranden. 300 samtal har under året genomförts i Värmland med någon de 130 företagare som valt att möta en företagarcouch. Då uppsökandet av företagare har skett nästan uteslutande per telefon är det många fler som har fått frågan och ofta har även de samtalen behandlat strategier och mål även om det inte har lett till fler samtal. Vi har genom två utvärderingar frågat 250 företagare i Värmland och Västra Götaland hur de upplevt samtalen och vilka effekter samtalen har gett. De intervjuade uppger att samtalen ger både motivation och att de i samband med samtalen kommit till beslut att göra det de länge har gått och funderat på att göra. Av de 250 företagare som intervjuats efter genomförd process säger sig 70% ha fått en förändrad inställning, ny gnista och motivation, och 60 % har identifierat utvecklingsmöjligheter eller förändringar. Beakta att målgruppen till 80% säger sig aldrig tidigare ha pratat med företagarcouch, rådgivare eller liknande.

LRF Värmland har medverkat i ett utvecklingsprojekt för mera mjölk i tankarna i Värmland som projektägs av HS men där även Växa Sverige, HS och LRF Konsult varit medaktörer.

Projektet Säkert Bondförnuft har jobbat med att få ner antalet olyckor och dödsfall i jord och skog och har ökat besöksfrekvensen markant under 2013. De individuella gårdsbesöken efterfrågas i större utsträckning och kursverksamheten ökar stadigt. LRF Värmland har haft 3 utbildade handledare. Projektet har pågått t o m 2013.

Bondeomsorg

Bondeomsorgsgruppen har haft tyvärr haft för mycket att göra under 2013, särskilt med ett mycket omfattande fall i Arvika under våren där inte minst vår kommungrupp i Arvika gjorde betydande insatser. Under året har vi också vid flera tillfällen träffat dem som arbetar med djurskyddstillsyn på Länsstyrelsen. LRF vill ha goda relationer med länsstyrelsen, samtidigt som rollfördelningen oss emellan måste vara tydlig och klar. Kontakt med omsorgsgruppen fås genom Janne Landström på LRF, 0522-64 25 43.

Äganderätt, politiska förutsättningar för utveckling och näringarnas politik

För konkurrenskraftiga villkor för hållbar tillväxt i de gröna näringarna har vi haft beredskap i näringspolitiska frågor, såväl regionalt som nationellt. LRF Värmland har vid ett flertal tillfällen träffat riksdagsledamöter för att tydliggöra de gröna näringarnas frågor.

LRF Värmlands målsättning är att alla livsmedel respektive kommun upphandlar till sina kök ska vara producerade i enlighet med svensk djurskydds- och miljölagstiftning. Melleruds kommungrupp tog under 2006 ett initiativ som kom att bli riksäknt som ett gott föredöme som många tog efter. Under 2013 blev Karlstad andra kommun i Värmland att besluta om att maten i deras offentliga storkök ska vara producerad i enlighet med reglerna i svensk miljö- och djurskyddslagstiftning.

Jordbrukspolitik

Vi har aktivt medverkat i LRF:s remissarbete till den EU-gemensamma jordbrukspolitiken CAP 2015. Det syns tydligt att olika regioner ser olika på nyttan av olika delar i Landsbygdsprogrammet. LRF Värmlands linje om att företagsstöd ska nå ut till bonden i så oförvanskad form som möjligt har vunnit mark inom LRF. Det hittillsvarande läget där kompetensutvecklingspengar finansierat verksamhet inom statliga verk och myndigheter i stället för att satsas på till exempel investeringsstöd är inte bra. Förhoppningsvis kan vi baxa det en bit åt det hållet innan vi är framme i ett nytt landsbygdsprogram. Tyvärr minskade regeringen budgeten till nästa landsbygdsprogram med drygt 10 % vilket gjort att ett antal ersättningar nu försvinner. Arbete med en översyn av LFA-områdena har pågått under året och fortsätter in i 2014.

En grundläggande aspekt är att vi måste ha enkla och väl genomtänkta regler för de olika stödformer som finns så att dessa blir enkla både att söka och gärna även att kontrollera. För att uppnå det krävs givetvis politisk vilja men dessutom måste LRF som organisation hela tiden göra en avvägning mellan enkelhet och exakthet i sina jordbrukspolitiska ställningstaganden.

I ett mer företagsnära perspektiv är det sen väldigt viktigt att relationen mellan den kontrollerande myndigheten, länsstyrelsen, och lantbrukarna fungerar väl och i detta sammanhang spelar allt från den enskildes attityd till kontrollverksamhetens praktiska upplägg in för att i en vid mening skapa en klok kontrollverksamhet som i förlängningen även påverkar utbetalningstidpunkten för stöden. LRF ska därför fortsätta att arbeta både nationellt och regionalt med inriktningen att länsstyrelserna och Jordbruksverket ska förbättra sina attityder och rutiner så att handläggningen kontinuerligt kan effektiviseras.

LRF har haft betydande framgångar vad avser att få ändringar till stånd som medför tidigast möjliga utbetalning av stöden till lantbruket. Vi kan nu därför också konstatera att Sverige uppfyller de krav EU ställer på medlemsstaterna med mycket god marginal och att Sverige dessutom hävdar sig väl i detta hänseende vid en jämförelse med övriga medlemsstater.

Äganderätt

För konkurrenskraftiga villkor för hållbar tillväxt i de gröna näringarna har vi haft beredskap i näringspolitiska frågor, såväl regionalt som nationellt.

I slutet av 2013 presenterade länsstyrelsen sitt förslag till nytt utökat strandskydd. Detta är den största skyddsformen av markareal och även om jord- och skogsbruket är undantaget från strandskydd så ser vi ändå en tydlig trend att man från myndighetens sida ifrågasätter verksamheternas inriktning och storlek. LRF Värmland agerar och kritiserar både omfattningen, underlagen och processen. Detsamma sker också i kommunerna.

LRF Värmland tog under året ett initiativ för en dialog om missbruket av allemansrätten i vinstdrivande syfte av andra än markägaren. Vi genomförde en exkursion i Lennartsfors med länsstyrelsen, kommunledningen och markägare.

Arbetet med en extra insats av Miljösamverkan Värmland på att höja kompetensen i lantbrukstillsynen i kommunerna slutfördes hösten 2013 med ett tillämpat gårdsbesök hemma hos Kalle Ström i Borgvik.

LRF Värmland har fortsatt att stärka markägarnas inflytande i frågor som rör viltförvaltning genom att öka markägarnas kunskap om deras rättigheter och skyldigheter i viltförvaltningen. Detta arbete har bland annat skett genom medverkan i länets Viltförvaltningsdelegation och regionala viltolycksrådet. LRF Värmland har deltagit i arbetet med framtagandet av organisationens policy om rovdjur; ett dokument för att tydliggöra LRFs ståndpunkt vad gäller rovdjursförvaltningen och rollfördelningen mellan samhället och de näringar som påverkas vid rovdjursetablering.

Att avsättning av mark för naturvårdsändamål bygger på frivillighet är viktigt för LRF. LRF Västra Sverige har därför fortsatt att stötta arbetet inom Komet i Dalsland där markägaren tar initiativet till avsättning av skog för naturvårdsändamål.

Samarbetet med andra aktörer för att visa på fördelarna med att bygga dubbelspår och samtidigt markförlägga Sydvästlänkens västra del mellan Trollhättan och Norge blev allt intensivare under vintern. Intern konsult togs in för att skärpa information och påverkan mot beslutsfattare. Beskedet under våren att avbryta projektet kom i stort sett som en blixtnedslag från klar himmel. Beslutet innebar att markägare i Årjängs kommun slapp ett stort intrång.

LRF har åtskilliga gånger krävt samhällsanalys vid stora intrång. Den analysen borde Svenska Kraftnät gjort självt, det var många skattemiljoner och intäkter från transföringsavgifter som kastades bort.

Av den planerade 130-kV luftledningen på Värmlandsnäs har det ännu inte blivit något. Troligen dröjer det länge än, om det alls kommer så långt som till koncessionsansökan.

Det är många samtal om intrång. Många handlar om markförläggning av elledningar och grävning för bredband. Framförallt de stora nätbolagens förslag till ersättning vällar upprörda känslor. Inte

minst med tanke på att det är en engångsersättning. Att bolagen hänvisar till det sedan länge av LRF uppsagda ramavtalet mildrar inte upprördheten. Det har kommit till LRF:s kännedom att bland annat flera stift, Sweaskog, Statens Fastighetsverk med flera kräver betydligt högre ersättningar än vad nätbolagen erbjuder vid intrång.

LRF arbetar aktivt för att ledningsnätet skall kablifieras, helst tillsammans med övrig infrastruktur.

Att få säker energiförsörjning eftersträvas av dem som verkar på landsbygden men att det ska ske genom breddning av ledningsgator och dålig ersättning är inte uppskattat.

LRF Värmland har medverkat på utbildningarna Säker Gård och Säker Hästverksamhet och då berättat om mervärden med medlemskapet i LRF samt miljöhousesyn som verktyg för egen kontroll.

LRF Värmland har vid ett flertal tillfällen träffat riksdagsledamöter för att tydliggöra de gröna näringarnas frågor.

Glädjande nog kan vi konstatera att nästan alla, 94 %, lantbrukare i Värmland för tredje året i rad fick sina utbetalningar i en tid som LRF drivit, d v s i början av december för gårdsstödet.

2013 kommer att gå till historien som en ovanligt händelserik skogspolitisk tid. LRF och skogsägarföreningarna arbetar aktivt på flera sätt med detta. Den svenska skogsbruksmodellen är satt under lupp i miljömålsberedningen som ska lämna förslag till regeringen på hur miljömålen kan nås. Beredningen ska utveckla strategier med etappmål, styrmedel och åtgärder. Den för skogsbruket viktigaste delen är strategin för långsiktigt hållbar markanvändning. LRF Värmland har haft kontakter med såväl politiker i miljömålsberedningen som riksdagsledamöter för att lyfta framgångarna med den svenska modellen för skogsbruk med frihet under ansvar i skogspolitiken.

Vattenförvaltning

Vattenfrågor i olika former har under året fortsatt varit högst påtagliga i LRF Värmland. Vi har haft en kontinuerlig dialog med såväl vattenenheten på länsstyrelsen som Havs- och vattenmyndigheten i Göteborg. Vi har medverkat på myndighetens konferens om jordbruket och vattnet på vattendagar i olika avrinningsområden, genomfört studiebesök för flera vattenråd för att öka kunskapen om jord- och skogsbruk och vatten samt arrangerat vattendragsvandring för medlemmar.

Året har varit ganska lugnt angående vattendirektivet i väntan på de åtgärdsplaner som beräknas sent under 2014 som ska komma ut till bland annat kommunerna om hur tillämpa vattendirektivet i praktiken. Mer synligt är det dock i de miljökonsekvensbeskrivningar som görs att hänsyn ska tas till vattendirektivet och de miljö kvalitetsnormer som är gällande.

Kommunerna har under 2013 intensifierat sitt arbete med att inrätta vattenskyddsområden och att upprätta föreskrifter för dessa. LRF har stöttat de medlemmar som blivit berörda av detta arbete bland annat genom administrativ hjälp vid yttrande av förslag till föreskrifter och möten med politiker och tjänstemän.

LRF Värmland driver också på för att få till en lagändring för att öka möjligheterna för markägaren att få ersättning för den inskränkning som ofta vattenskyddsområde innebär. Ett nytt studiecirkelmaterial har tagits fram i samverkan med studieförbundet Vuxenskolan som kan vara en hjälp vid intrångsärenden.

Vårt strukturkalkningsprojekt, som finansierat halva kostnaden, inom ramen för LOVA har kalkat ytterligare åker i Kristinehamn. Strukturkalkningen ska bidra till minskade fosforförluster, samtidigt som den förbättrar den skördepotentialen genom bättre markstruktur.

Vägar, mobiltäckning och bredband

Bredbandsarbetet pågår för fullt i hela Västra Sverige. LRF tycker arbetet är viktigt då en digital infrastruktur är avgörande för företagande och boende på landsbygd. Efter att landsbygdsprogrammet och strukturfonderna nu går in i en ny period bromsar utvecklingen upp, men väntas få ny fart från andra halvan av 2014. LRF:s engagemang i samband med detta handlar främst om att assistera markägarkollektivet som blir kraftigt berörda av de nya näten. Vår utgångspunkt är att markägarna ska ha största möjliga inflytande över var och hur nätet byggs, samt få ersättning för de skador som projekten åsamkar. Det är också viktigt att de avtal som utformas, skapar trygghet och förutsägbarhet, samt att det finns en god bild över hur nätägandet och förvaltningen långsiktigt ska se ut.

LRF deltar i regionens bärighetsgrupp och kan därigenom påverka investeringarna i det "lilla" vägnätet. Dessa insatser är mycket viktiga för landsbygdsföretagandet i allmänhet och jord- och skogsbruket i synnerhet. När det gäller intrångsfrågor för vägprojekt så samarbetar vi med – och slussar över medlemmar till – LRF Konsults intrångsjurister.

LRF Värmland gjorde i samband med årsmötessäsongen 2013 en enkät till lokalavdelningarna där de ombads fylla i de bristområden de känner till för mobiltäckningen. Gensvaret visade på ett stort engagemang där 12 av 29 avdelningar i Värmland svarade. Denna undersökning har sedan dess digitaliserats och finns nu att nå via regionens hemsidor. Arbetet för att förbättra mobiltäckningen kommer fortsätta regionalt och nationellt och vi kan här konstatera att landsbygdens mångåriga protester nu har fått gehör. Såväl myndigheter som operatörer jobbar nu mer intensivt än tidigare med att förbättra täckningen, samt ge mer verklighetsförankrade täckningskartor.

Sommaren 2013 gjorde Post- och telestyrelsen en granskning som visade att operatörernas täckningskartor inte stämmer. Myndigheten har därefter haft seminarier på flera platser om hur täckningen ska kunna förbättras och inom Bredbandsforum så har en grupp jobbat särskilt med att utreda detta. I denna grupp har LRF ingått. Så vi har helt klart fått gehör för vår kritik. Vi kommer fortsätta bevaka det här, så att det blir konkret handling av det arbete som lagts ner. En medlem som är missnöjd med täckningen skall absolut klaga hos operatören. Även om de inte vill göra någon åtgärd så visar det att vi inte tolererar att de inte levererar det kunden betalar för.

Förtroendevaldas utbildning

Vi har höjt kompetensen i Värmland. För att LRF ska ha framgångsrika förtroendevalda som leder och utvecklar organisationen har vi startat arbetet med att kommungruppernas roll ska stärkas. I november arrangerades två dagar för alla kommungruppsordföranden på Sångasåby inför supervalåret 2014 med fokus på gröna kommunala tillväxtplaner och hur vi får dem att bli en del i den lokala valrörelsen.

Vi har utbildat nya förtroendevalda i avdelningar och kommungrupper. Vi har som organisation fantastiska möjligheter att stötta de medlemmar som vill växa i förtroendeuppdrag, och kan glädjas åt en relativt sett stark organisation på alla nivåer.

LRF Ungdomen Värmland

LRF Ungdomen har under det gångna året anordnat flera aktiviteter för medlemmarna. Året startade med att vi anordnade en "kick-off" för styrelsen för att snabbt kunna komma in i arbetet med vad vi skulle lägga fokus på under 2013. Målet var att öka antalet medlemmar samt att behålla befintliga medlemmar. För årets regionala konferens var det vi som stod som värd i Torsby. Vi har deltagit på LRF Ungdomens riksstämma och regionstämman. Aktiviteterna under året har varit: pizzaturné i Torsby och Kristinehamn, VIP kväll på Maskin Väst, Vårvisning på Alsters där vi hade en tävling för besökare och bjöd på hembakta bullar med mjölk. Vi gjorde en Food trade trip till Jämtland, besökte Elmia Wood, ordnade Femkamp på Lillerud, Borgebyresa, Lillerudsdagarna och resa till Elmia Lantbruk. Vi har även haft/deltagit i aktiviteter enbart för styrelsen som Young Farming i Skövde, ordförandekonferens, kooperativ konferens i Falköping och CAP-utbildning. LRF Ungdomen Värmland fick pris på regionstämman som årets lokalavdelning. LRF Ungdomen hade 31/12-2013, 747 st medlemmar i Värmland. LRF Ungdomen har under året haft 7 st styrelsemöten och två telefonmöten. Styrelsen har under året bestått av 8st ledamöter jämte ordförande.

Projektet Aktiva unga i Värmland har under året genomfört aktiviteter för att ta makt över sin egen situation, sina arbetsuppgifter, sin närmiljö, för att därefter vilja ta steget till att leda sig själv och andra. Programmet har innehållit delarna; ledarskapsprogram, mentorskap och nätverksbyggande. Sammanlagt 18 ungdomar deltog uppdelat på två grupper.

Resultatet som vi nu på kort sikt kan mäta efter projektet är:

- 100% har satt mål
- 100% har fått personlig utveckling
- 90% har ökat sin kommunikativa förmåga
- 95% är aktiva i föreningsliv
- 80% har styrelseuppdrag
- 50% har eller har startat företag
- 3 personer är på G att starta/överta företag
- 4 personer har påbörjat högre studier

Många av de mest tydliga resultaten är utveckling på den individuella nivån. Detta är i linje med projektets övergripande syfte "att deltagarna stärks som personer och i sitt ansvarstagande för sitt eget agerande och i sin roll som företrädare för bygden eller organisationer". De förändringar som deltagarna har gjort i sina liv är stora för många av dem och för deras närmaste familjer och kollegor.

Medlemsdialogen

En av de viktigaste uppgifterna för den regionala LRF-organisationen är löpande medlemservice i form av hantering av de frågor och problemställningar som hamnar på expeditionens bord. I detta arbete har vi en god hjälp av våra dotterbolag inom juridik, ekonomi och försäkringservice.

Expeditionerna i Borås, Karlstad, Skara och Uddevalla får i genomsnitt 80 samtal per dag vilket innebär att vi hanterar ca 15 000 olika frågeställningar per år. Runt 40 000 mejl skickade personalen under 2012. Vad är det ett mått på, mer än aktivitet framför datorn? Jo att LRF är en organisation av människor som kommunicerar och att e-post är en väldigt bra kanal utöver det levande mötet, telefon, Facebook och annat.

LRF Värmlands gröna sida i Land Lantbruk har kommit ut i tio nummer under 2013. Målsättningen har varit att göra läsvärda artiklar och matnyttiga notiser från hela vårt område, lyfta fram kreativitet och framgångsrika företag på olika nivåer mm. Bland krönikörerna har vi lyckats få med människor med olika bakgrund, som bjudit på sina tankar kring landsbygden och dess verksamheter.

Vi har agerat bollplank åt lokalt förtroendevalda vid framväxandet av ett antal andra debattartiklar, insändare och öppna brev. Vi har förstås också aktivt deltagit i debatten genom egna inlägg och repliker i lokala och regionala tidningar och etermedier.

Under året har förtroendevalda på alla nivåer bjudits in att tipsa om ämnen både för gröna sidan och för debatt/insändare men ännu har resultatet varit klen.

Hemsidan bidrar till ökad medlemsnytta vilket visar sig i att allt fler medlemmar använder vår sida. De regionala sidorna ökar antalet webbplatsbesökare. Och webbnärvaron ökar även genom våra aktiviteter på LRF Västra Sveriges Facebooksida.

Mest besökta sidan på lrf.se 2013: Startside för regionerna. Siffran inom parentes anger föregående års besöksiffra.

Region	Antal sidvisningar	Förändring i %
Värmland	40 582 (33 978)	+19,44

Vi skickar ut nyhetsbrevet med aktuell information om vår verksamhet till ca 2 500 medlemmar i Värmland med till oss angiven e-postadress en gång i veckan.

Marknadsdialogen

Våga fråga – få en bonde på köpet! Satsningen är ett önskemål från LRFs medlemmar att LRF ska sätta ett ansikte på maten, det vill säga föra bonden närmare konsumenten. Ett beslut vid Riksförbundsstämman 2010 resulterade i satsningen Våga fråga-få en bonde på köpet med en app till smarta telefoner och en websida med information, underhållning och många andra funktioner. Läs av streckkoden på matförpackningen med din mobiltelefon och vips får du svar på om livsmedlet består av svensk råvara eller inte. Appen och sidan lanserades 23 april 2013. Websidan: www.bondepakopet.se

Vid lanseringen den 23 april medverkade LRF Värmland på tre ställen – Säffle i butik, Karlstad i butik, Kil i butik.

Lokalavdelningars aktiviteter med Våga fråga-appen:

Säffle den 27 april

Lillerud den 29 maj – LRF Ungdomen "Femkamp" där apptävling var en av kampen

Grums den 1-2 maj – Hästsläpp

Torsby den 1 juni – Betessläpp

Ekshärad den 2 juni – Betessläpp – 3 nyhetsartiklar gav denna aktivitet

Landsbygdsgdagen i Sunne 29-30 juni Västra Ämtervik o Östra Ämtervik

Lillerudsdagarna 24-25 augusti med 6500 besökare <http://www.lillerudsdagarna.se/>

Skördefesten på Värmlandsnäs, <http://www.skordefestvnas.se/>

Smaka på Värmland 27-28/9 (Matmässa med ca 7000 besökare)

Vårvisningen Alster 22-23 mars 2013

Tema: Kundvård/medlemsvård – träffa, samtala och berätta

Årets vårvisning var ett samarrangemang mellan LRF, LRF Konsult och Länsförsäkringar med gemensam monter i Lantmännens verkstadslokal. Det genomgående ämnet var Kundvård/medlemsvård – träffa, samtala och berätta, LRF deltog med Våga fråga – få en bonde på köpet satsningen (mobil-appen) samt Vad gör LRF Värmland?

Lillerudsdagarna 24-25 augusti 2013

Tema: Våga fråga – få en bonde på köpet

Årets tema i LRFs monter under Lillerudsdagarna 2013 var Våga fråga – få en bonde på köpet. I montern kunde besökare snabbt och enkelt ta reda på om maten de stoppar i sin varukorg kommer från svenska bönder, genom att ladda ner LRFs kostnadsfria app.

Tanken var att alla besökare skulle få med sig kunskap om var maten de handlar kommer ifrån genom att svara på fyra frågor i vår monter med hjälp av appen "Våga fråga" samt personal. Ca 300 deltog i frågetävlingen.

Ca 60 - 70 utställare medverkade under dagarna med bland annat aktiviteter som hundutställning, kaninhoppning och hunduppvisning, tävling i freestyle samt tävlingslydnad, köruppvisning med häst, ponnyridning, riduppvisning Western vs Dressyr, polishundsuppvisning samt får- och nötvallning och LRF:s KulTur med traktor och kärra.

Vid Smaka på Värmland 27-28 september 2013 använde vi samma koncept som på Lillerudsdagarna. Ca 655 deltog i frågetävlingen.

Under 2013 har LRF Värmland fortsatt att utveckla arbetet med gårdsvärds- och bondeambassadörskapet. Våra gårdsvärdar jobbar vidare med besök av olika grupper för att föra en dialog om den svenska matens och det svenska kulturlandskapets värde.

I samarbete med Felicia Pettersson och Elisabeth Hidén och deras företag Agrisnack genomförde LRF Värmland under hösten 2013 en satsning på att kommunicera jordbruk med mellanstadieelever i Karlstad och Kil – Nu snackar vi lantbruk!

31 femteklasser med ca 560 elever från Kil och Karlstad kommun kommer få ta del av projektet. En skoldag, med en extra touch av lantbruk. Allt för att öka barn och ungdomars syn på det svenska lantbruket, den biologiska mångfalden, miljö, djurhållning, matproducering och allt vad lantbruket innebär.

Dagen startar upp i klassrummet. Ett roligt teoripass följt av pyssel och knåp i lantbruksanda. Efter lunch bär det av till besöksgården. Många barn har aldrig upplevt lukten av en ladugård eller sett en kalv i verkliga livet!

Dagen blev uppskattad av både elever som lärare. Det var fantastiskt roligt för deltagarna att få uppleva böndernas liv på nära håll och det är samtidigt livsviktigt för svenska bönder att få medvetna konsumenter som gör aktiva matval.

Ekonomiskt utfall

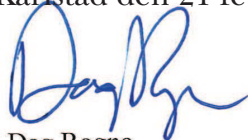
RESULTATRÄKNING

	2013	2012
Verksamhetens intäkter		
Medlemsavgifter	408 660	408 971
S:a intäkter	408 660	408 971
Verksamhetens kostnader	-408 660	-408 971
REDOVISAT ÅRSRESULTAT	0	0

BALANSRÄKNING

	2013-12-31	2012-12-31
Tillgångar		
Andel LRF, förening u.p.a	300	300
Kortfristiga fordringar	439	439
S:a tillgångar	739	739
Skulder och eget kapital		
Balanserat kapital	300	300
Interna mellanhavanden LEAB	439	439
S:a skulder och eget kapital	739	739

Karlstad den 21 februari 2014

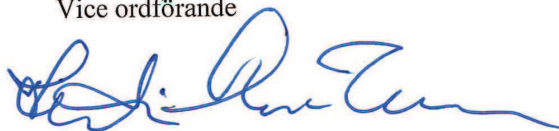
Dag Rogne
Ordförande

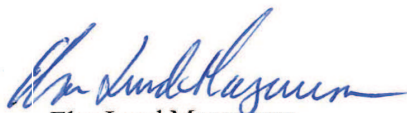
Karl-Axel Ström
Vice ordförande

Erik Forsberg

Kristina Ahlstedt Karlsson

Elsa Lund Magnussen

Catarina Nilsson

Britt-Marie Nordquist

Patrik Ohlsson

Johan Rydberg